

HBBC

Nieuwsbrief

“Lichtjesavond 2011” in Brielle

Voor het vierde achtereenvolgende jaar schenkt de gemeente Havlíčkův Brod een meer dan 10 meter hoge kerstboom aan Brielle. Het transport van de boom vanuit Tsjechië wordt weer verzorgd en gesponsord door de firma “Alphatrans” (Zie pagina 8) Op 9 december is er weer een “lichtjesavond” op de Markt in Brielle.

Programma:

- 18.45 uur Muzikale ontvangst.
- 19.00 uur Toespraak door burgemeester mw. B. van Viegen en het ontsteken van de lichtjes.
- 19.10 uur Samenzang met “Het Briels Kerstkoor” o.l.v. Willem Meijboom.
- 20.30 uur Einde.

Inhoud

Pagina 1

- “Lichtjesavond 2011”.

Pagina 2, 3 en 4

- Bezoek van de delegatie uit Brielle aan Havlíčkův Brod ter gelegenheid van de 190^e geboortedag van Karel Havlíček Borovský.

Pagina 5 en 6

- Jan Amos Comenius - “Een stukje Tsjechisch grondgebied in Nederland”.

Pagina 7

- In memoriam: Eli Erkelens.

Pagina 8 en 9

- De reis van de kerstboom uit Brod.

Pagina 10

- Agenda HBBC.

Beelden uit 2010

Karel Havlíček Borovský (1821-1856)

Deel 2

In nieuwsbrief nr. 2 (september 2011) is ingegaan op de naamgeving van de stad en de jeugdijaren van journalist, politicus, schrijver, dichter en criticus Karel Havlíček Borovský. In dit artikel wordt ingegaan op het bezoek - eind oktober 2011 - van de delegatie uit Brielle aan Havlíčkův Brod ter gelegenheid van de 190^e geboortedag van Karel Havlíček Borovský.

Voor het bijwonen van de festiviteiten waren delegaties uitgenodigd uit de partnergemeenten van Havlíčkův Brod: Brielle, Brixen (in Zuid-Tirol, Noord-Italië) en Spišská Nová Ves (Slowakije).

De Brielse delegatie bestond uit burgemeester Betty van Viegen, gemeentesecretaris Wim van Noord, wethouder Dick Verbeek, de raadsleden Mieke van Alphen en Bert van Ravenhorst en de comitéleden Martin en Lydia Kamerling.

De delegaties arriveerden in Havlíčkův Brod op donderdag 20 oktober 2011 rond 18.00 uur.

Vrijdag 21 oktober 2011

Ontvangst en boekenbeurs

Na de officiële ontvangst op het gemeentehuis door burgemeester Jan Tecl wordt een bezoek gebracht

Ontvangst op het gemeentehuis in Brod

Boekenbeurs

km. ten oosten van Havlíčkův Brod gelegen plaatsje Havlíčkova Borová, de geboorteplaats van Karel Havlíček. Het geboortehuis is ingericht als museum en geeft een overzicht van het leven van Karel. We worden welkom geheten door Ota Hájek, de burgemeester van het dorp. Na het bezoek aan het museum volgt de kranslegging op het dorpsplein bij het standbeeld van Karel Havlíček. Kransen worden gelegd namens de gemeenten Havlíčkův Brod en Brixen (Brixen was de stad waar Karel Havlíček tijdens zijn deportatie (1851-1854) verbleef).

aan de 21^e herfst-boekenbeurs. De boekenbeurs in Havlíčkův Brod behoort tot de belangrijkste van Tsjechië. Op de beurs tonen uitgeverij de nieuwste boeken en signeren schrijvers hun publicaties.

Havlíčková Borová

Na de lunch vertrekken de delegaties in een minibus naar het 18

Het geboortehuis van Havlíček Borovský

Nieuwsbrief

Vervolg: Karel Havlíček Borovský

Nieuwe tentoonstelling over Karel Havlíček

Vervolgens terug naar Havlíčkův Brod voor het bijwonen van de opening van een vernieuwde tentoonstelling over Karel Havlíček in het voormalige woonhuis van het gezin Borovský. Het markante woonhuis met torentje aan het Marktplein is nu ingericht als museum.

In aanwezigheid van een afvaardiging van de regio (kraj) Vysočina (waar Havlíčkův Brod deel van uitmaakt) en de ambas-

Ontvangst door de burgemeester van Havlíčkova Borová.

sadeur van Oostenrijk (Brixen behoorde in de tijd van de deportatie van Havlíček tot het Keizerrijk Oostenrijk) wordt de tentoonstelling geopend.

De 190^e geboortedag van Karel was voor het museum de aanleiding om de tentoonstelling beter toegankelijk te maken voor een nieuwe generatie, maar ook voor mensen die de Tsjechische taal niet spreken. De tentoonstelling biedt op interactieve wijze een beeld van het leven van Karel. Het is mogelijk om met een headset (Engels, Duits) het museum te bezichtigen. Tevens is

de Tsjechische uitgave van het boekje over Karel Havlíček in het Duits en Engels vertaald. Kortom, als u een bezoek brengt aan Havlíčkův Brod, bezoek het museum, het is de moeite waard.

Prijsuitreiking

Nog niet bijgekomen van de opening van de tentoonstelling staat het volgende punt op het programma: het bijwonen van de prijsuitreiking van de boekenbeurs voor o.a. het beste jeugdboek.

Zaterdag 22 oktober 2011

Třebíč

De delegaties brengen vandaag met een minibus een bezoek aan het Unesco-stadje Třebíč. Het stadje staat sinds 2003 op de werelderfgoedlijst van de Unesco vanwege de Joodse wijk met de synagoge, de Joodse begraafplaats en de architectonisch indrukwekkende 13^e-eeuwse Romaans-Gotische basiliek St. Procopius.

Concert

Na terugkeer in Havlíčkův Brod staat een nieuw hoogtepunt op het programma, een concert in de kloosterkerk met de bekende Tsjechische violist Jaroslav Svěcený. Voorafgaand aan het concert worden stukjes uit de

werken van Karel Havlíček voorgedragen. In de kerk is het koud, maar het optreden van de violist straalt enorm veel warmte uit.

Bowling

Na twee dagen intensieve arbeid is het goed om te ontspannen. De delegaties gaan bowlen ... en dan zijn er winnaars en verliezers.

Zondag 23 oktober 2011

Kerkdienst

Om 09.00 uur zitten de delegaties in de kerk bij het Marktplein voor het bijwonen van een dienst die in het teken staat van Karel Havlíček Borovský. In de koude overvolle kerk proberen we de dienst - in de Tsjechisch taal - te volgen. We krijgen het warm als we de namen van de steden Brielle, Brixen en Spišská Nová Ves horen uitspreken.

(vervolg op pagina 4)

Nieuwsbrief

Vervolg: Karel Havlíček Borovský

Kranslegging

Na de kerkdienst wandelen de delegaties naar het park Budoucnost om een krans te leggen aan de voet van het uit 1924 daterende bronzen standbeeld van Karel Havlíček Borovský. Met deze kranslegging is aan het officiële bezoek van de delegaties een eind gekomen.

Tijdens de wandeling naar het Marktplein passeren we in het park het borstbeeld van Josefa Havlíčková (1791-1884), de moeder van Karel Havlíček Borovský.

Praag

Dan is het tijd om afscheid te nemen. De Brielse delegatie vertrekt om 12.00 uur per auto naar Praag. Hier bezoeken we o.a. het monument voor de slachtoffers van het communisme (205.486 personen gearresteerd, 170.938 personen verbannen, 4.500 personen omgekomen in de gevangenis, 327 personen doodgeschoten tijdens een vluchtpoging en 248 geëxecuteerd), de John Lennon Wall waar de communisten geen raad mee wisten, het klooster Strahov en de Prager Burcht. Via de tuinen van de Prager Burcht dalen we af naar Malá Strana om de voettocht voort te zetten langs

het Franz Kafka Museum. Via de Karelsbrug en het Oude Marktplein met de astronomische klok eindigt de wandeling op het bekende Wenceslaus Plein.

Maandag 24 oktober 2011.

Na een stevig ontbijt wandelen we richting het gebouw van de Senaat (1^e kamer), gevestigd in het voormalige Wallensteinpaleis.

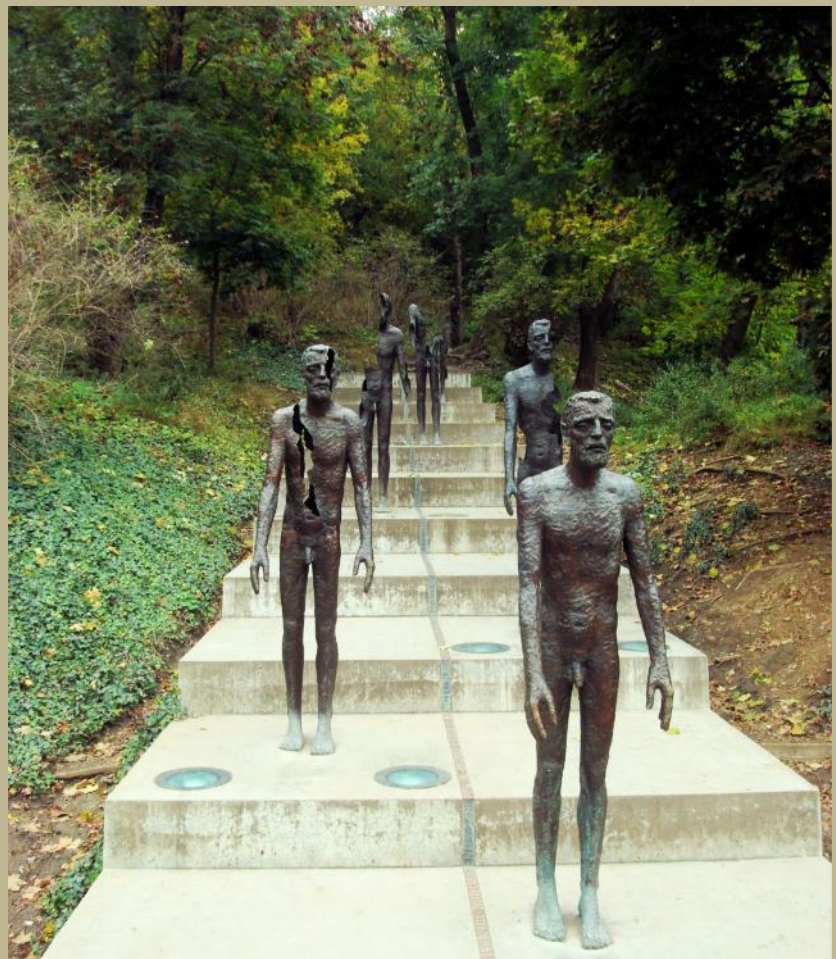
Vervolgens brengen we een bezoek aan het Huis van Afgevaardigden (2^e kamer). Hier krijgt de Brielse delegatie een rondleiding die mede mogelijk werd gemaakt door parlementslid en voormalig burgemeester van Havlíčkův Brod, Jana Fischerová.

De Brielse delegatie kan terugzien op een aantal leerzame dagen.

Onze dank gaat uit naar Tomas Hermann, Jana Fischerová en de gemeente Havlíčkův Bod, die ons bezoek mogelijk hebben gemaakt.

Martin Kamerling

(wordt vervolgd)

Het monument voor de slachtoffers van het communisme

HBBC

Nieuwsbrief

Jan Amos Comenius (1592-1670) Een stukje Tsjechië in Nederland

Deel 1

Comenius wordt geboren op 28 maart 1592 in Nivnice als Jan Amos Komenský, in de buurt van het huidige Uherský Brod. Op 12 jarige leeftijd wordt hij wees. Hij groeit op in de gemeenschap van de Broedergemeente die in navolging van Jan Hus (1369-1415) de zuivering van de kerk nastreeft.

In 1608, op 16 jarige leeftijd, gaat hij naar de Latijnse school van de Broedergemeente in Prerov. Van 1611 tot 1614 studeert hij theologie aan de universiteiten in Herborn en Heidelberg. In 1614 keert hij terug naar Prerov en wordt hij rector van zijn oude school. In 1616 wordt hij tot predikant van de Broedergemeente gewijd. In het jaar 1618 treedt hij in het huwelijk. In hetzelfde jaar breekt de Dertigjarige Oorlog uit (1618-1648).

Zijn dienstbaarheid aan zijn kerk en de politieke omstandigheden in Europa zullen zijn leven in hoge mate bepalen. Van 1621 tot 1628 moet hij onderduiken omdat zijn geloofsovertuiging niet wordt erkend door de katholieke overheid. Nadat hij in 1628 zijn vaderland moet ontvluchten, verblijft hij in Polen, Engeland, Zweden en Hongarije. In 1656 vestigt hij zich op uitnodiging van de welgestelde familie De Geer in Amsterdam. Hier leeft en werkt hij de laatste veertien jaar van zijn leven. Hij sterft op 15 november 1670 in Amsterdam en wordt in de Waalse kerk te Naarden begraven.

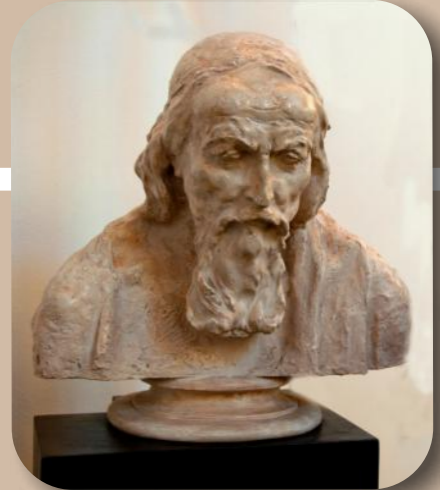
Mausoleum

Zoals hierboven vermeld sterft Comenius op 15 november 1670 in Amsterdam. Op 22 november wordt hij in de Waalse kerk te Naarden begraven. De predikant van deze kerk J.L. Grouwels is een aangetrouwd lid van de familie De Geer die Comenius in Amsterdam ondersteunde.

Dominee Grouwel betaalt voor Comenius' begrafenis. Wat precies de reden is voor deze gang van zaken is tot op heden niet duidelijk. De laatste rustplaats van Comenius raakt tot in de negentiende eeuw in de vergetelheid. Maar met het streven naar onafhankelijkheid in Tsjechië neemt de belangstelling voor Comenius toe. In 1871 ontdekt de Naardense notaris J.P. de Roeper de plaats van het graf in het originele grafregister van de Waalse kerk. Pas in juli 1929 vindt daadwerkelijk onderzoek plaats.

Op de aangewezen plaats worden boven Comenius de stoffelijke resten van M. Brouwerius van Nidek, een oudheidkundige (overleden 1742), en L. Guerre, een officier van het garnizoen (overleden 1750) aangetroffen. Na laboratoriumonderzoek worden de drie heren op 25 juli 1929 op de oorspronkelijke plaats herbegraven.

In 1933 besluit de Nederlandse regering de voormalige kapel aan Tsjecho-Slowakije over te dragen voor een symbolische erfpacht van een gulden per jaar. De ondertekening vindt plaats op de geboortedag van Comenius, 28 maart. De Tsjechoslowaken krijgen hierbij de vrije hand bij de inrichting. In de periode van 1933 tot 1937 wordt de ruimte gerestaureerd en ingericht als mausoleum. Het ontwerp van de Tsjechische architect Ladislav Machoň wordt uitgevoerd door drie bekende Tsjechische kunstenaars: Jaroslav Benda (glaswerk), Jaroslav Horejc (koorhek met beelden en kandelaar) en Karel Štipl (houtsnijwerk); allen professor aan de Kunstnijverheidsschool te Praag.

In de nis aan de noordwand bevindt zich een gedenkplaat van koningin Wilhelmina met het opschrift 'Tandem fit surculus arbor' (Eindelijk is de twijg een boom geworden). Deze leus is aan het Huis van Oranje verbonden door de zoon van Willem van Oranje, prins Maurits, toen hij in 1586 bevelhebber werd. De leus lijkt ook toepasselijk op het kort voor de inrichting onafhankelijk geworden Tsjecho-Slowakije.

In de tegenovergestelde nis is een gedenkplaats aangebracht van de eerste president van Tsjecho-Slowakije. In vertaling staat er 'President-bevrijder T.G. Masaryk

(Vervolg op pagina 6)

Nieuwsbrief

Vervolg "Comenius"

1918-1935. Daaronder het citaat van Comenius: 'Ik vertrouw op God, dat na het voorbijgaan der stormen zijns toorns het bestuur uwer zaken bij U zal wederkeren, o Tsjechisch volk!' Op 8 mei 1937 wordt het mausoleum ingewijd. Sinds die tijd zijn het gebouw en het interieur onveranderd gebleven. De erfpachtovereenkomst daarentegen is na de Duitse inval van Bohemen en Moravië in 1938 door de Nederlandse staat opgezegd. In de periode 2007 tot 2010 zijn de glas-in-loodramen, de glazen panelen en het houtsnijwerk grondig geres-taureerd.

Comenius de theoloog

"Ik ben van geboorte Moraviër, qua taal Bohemer en van beroep theoloog" schrijft Comenius in 1657 in zijn Opera Didactica Omnia. In de theologie van de Broedergemeente heeft de bijbel het hoogste gezag. Het geloof en de daarmee onlosmakelijk verbonden christelijke naastenliefde vormen de basis van de gemeente. De Broedergemeente ziet zichzelf niet als groep uitverkorenen, maar als deel van de algemene kerk met als taak om de oorspronkelijke kerk te doen herleven en voorbereid te zijn op de wederkomst van Christus.

Comenius dient zijn kerk als leraar, rector, predikant, archivaris en bisschop. In het werk van Comenius zijn verwijzingen naar bijbelsteksten nooit ver weg. In zijn denken staat God in het middelpunt. De wil van God is voor de mensen kenbaar door wat hij noemt "de drie boeken van God": de schepping die door God is gemaakt, de bijbel die het woord van God is, en de mens die naar Gods evenbeeld is geschapen. Wanneer de mens zich niet door God en zijn ordening wil laten binden maar zijn eigen baas wil zijn, en daarmee zijn eigen god, is dat

Het mausoleum

in zijn ogen het begin van alle kwaad. Zijn leven lang wijst Comenius erop dat de mens en de wereld in zijn huidige toestand niet in orde zijn. Hij plaatst daar de door God gewilde toestand van vrede en gerechtigheid tegenover. De verbetering van de mens en de gehele wereld wordt een

verlangen voor hem wat hem ook op het pad van de pedagogie, filosofie en politiek brengt.

(Bron: Comenius museum Naarden)

1618
Comenius met zijn eerste vrouw en 2 kinderen.
Leraar te Vulnek

1628
Comenius neemt afscheid van zijn vaderland.

Volgende aflevering:
Comenius:
de pedagoog, filosoof en politicus

In memoriam

Eli Adrianus Erkelens

Op zaterdag 26 november is op de leeftijd van 63 jaar overleden Eli Erkelens.

Eli is samen met zijn echtgenote Kora vanaf 1994 als vrijwillige begeleider betrokken bij de leerlingenuitwisseling tussen de scholen in Brielle (Maerlant College en Penta College CSG Bahûrim) en Havlíčkův Brod (Tsjechië).

We groeien samen op in Middelharnis, we wonen in dezelfde straat, tegenover elkaar. Na de middelbare schooltijd verliezen we elkaar uit het oog. Eli vertrekt naar Curaçao, ik naar Brielle. In de jaren negentig komen we elkaar weer tegen. Eli - inmiddels gehuwd met Kora - is terug uit Curaçao en zijn kinderen bezoeken de middelbare school in Brielle. Als ouders zijn ze geïnteresseerd in de leerlingenuitwisseling tussen de scholen in Brielle en Havlíčkův Brod. Het is dan 1994.

Vanaf dat jaar ontstaat er een hechte band tussen de begeleiders van de Brielse scholen en de familie Erkelens. Eli en Kora gaan als vrijwillige begeleiders mee naar Havlíčkův Brod en zorgen ervoor dat tijdens de uitwisseling naar Tsjechië de leerlingen niets tekort komen. Voor de begeleiders van de Brielse scholen een enorme steun.

En als gasten en/of gastleerlingen uit Havlíčkův Brod een bezoek brengen aan Brielle en omgeving bieden Eli en Kora onderdak aan de gasten. Tijdens elk bezoek van de Tsjechische leerlingen verzorgen ze met veel enthousiasme de organisatie van de barbecue.

Van 18 tot en met 26 juni 2011 was Eli als begeleider mee met de leerlingenuitwisseling. Toen hadden we als begeleiders nog niet het flauwste vermoeden van de fatale ziekte die zich spoedig daarna zou openbaren.

Dat er tussen de Eli en de vrienden in Havlíčkův Brod een hechte band is ontstaan, blijkt wel uit het bezoek in oktober van een aantal Tsjechische vrienden aan Eli.

De gemeente, de scholen en begeleiders uit Brielle en Havlíčkův Brod wensen Kora en haar kinderen veel sterkte bij het verwerken van het verlies.

De scholen zullen de inzet van Eli missen.

Namens het Maerlant College en het Penta College CSG Bahûrim

Martin Kamerling

HBBC

Nieuwsbrief

De reis van de kerstboom uit Havlíčkův Brod

De gemeente Havlíčkův Brod schenkt nu al voor het vierde achtereenvolgende jaar een kerstboom aan haar partnerstad Brielle. Op deze pagina krijgt u een foto-impressie van de voorbereidingen voor het vervoer over een afstand van meer dan 1000 km.

Klaar voor transport door Alpatrans

HBBC

Nieuwsbrief

De reis van de kerstboom uit Havlíčkův Brod (vervolg)

De firma Alphatrans verzorgde en sponsorde ook dit jaar weer het vervoer van de kerstboom, een geschenk van de gemeente Havlíčkův Brod aan Brielle. Op 29-11-2011 vroeg in de middag arriveerde een grote truck met oplegger met een schitterende boom van meer dan 13 meter lang op het industrieterrein Seggelant te Brielle. Daar werd de boom met oplegger beveiligd gestald achter een groot hek. Eénmaal op het terrein aangekomen sloot de poort zich, maar wilde door een storing van het modem niet meer open. We zaten met boom en al "veilig" opgesloten. Na de komst van Wilco van de gemeente was het probleem echter snel verholpen.

De aankomst in Brielle

Links de goed Engels sprekende chauffeur, die wat lekkers mee kreeg voor de terugreis.

Nieuwsbrief

Agenda HBBC

Plannen 2012

Plannen voor uitwisseling van een koor (*Het Jason koor heeft belangstelling*), uitwisseling op gemeentelijk niveau, quilters, de basisscholen, badminton.

- En aan het einde van het jaar de traditionele kerstboom!
- juni 2012 Bezoek van leerlingen van het Gymnasium (onder voorbehoud)
- en verder in 2012?

Verdere plannen:

Heeft u ideeën of plannen? Wilt u met een eigen groep een uitwisseling organiseren?

Neem dan contact op met het HBBC!

Kees Haanstra,

Telefoon: 0181 416391

U kunt zich voor deze nieuwsbrief aan- dan wel afmelden door een e-mail te sturen naar hbbc@engelblik.nl onder vermelding van "aanmelding nieuwsbrief" dan wel "afmelding nieuwsbrief".
De nieuwsbrieven zijn ook te downloaden op www.hbbc.nl bij "Nieuwsbrieven"

HBBC - Nieuwsbrief

Redactie: Jan Engelblik
Karveel 12

3232 CL Brielle

0031 (0)181- 415043

e-mail: hbbc@engelblik.nl

www.hbbc.nl

Informatie over het HBBC

Het comité bestaat uit 11 personen, die zich op vrijwillige basis inzetten voor de diverse activiteiten en contacten.

- Kees Haanstra (vz),
- Kees de Bruyn (secr)
- Martin en Lydia Kamerling
- Mieke Haanstra
- Marianne Stolk
- Peter en Inge Moree
- Joop Brune
- Corrie en Jan Engelblik

Heeft u vragen, belt u dan met Kees de Bruyn, 0181 416 495.

Het HBBC wenst u

heel prettige feestdagen

en een

gezond en internationaal 2012